

Informacja o ustawie z dnia 13 marca 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.

Uchwalona ustawa zmienia przepisy obowiązującej ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 43) w zakresie kilku istotnych celów związanych z funkcjonowaniem rynku energetycznego w Polsce, tj. w części dotyczącej:

- 1) zasad przyłączeń źródeł wytwórczych do sieci elektroenergetycznej,
- 2) wzmocnienia pozycji odbiorcy na rynku energii elektrycznej,
- 3) usprawnienia procesu planowania rozwoju sieci elektroenergetycznej (przesyłowej i dystrybucyjnej) oraz czasu przyłączenia przy równoczesnej optymalizacji kosztów i nakładów związanych z przyłączeniem się do sieci.

Zasadniczym celem ustawy jest odblokowanie niewykorzystywanych i nierealizowanych wydanych warunków przyłączenia źródeł wytwórczych energii do sieci elektroenergetycznej, których moc przyłączeniowa kilkukrotnie przekracza już możliwości odbioru i zużycia energii w krajowym systemie energetycznym.

Planowane zmiany w Prawie energetycznym mają wpłynąć pozytywnie na przyspieszenie procesu transformacji energetycznej i zwiększenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej – gdyż sam proces przyłączenia źródeł wytwórczych do sieci ma być bardziej sprawny, przejrzysty i mniej podatny na działania spekulacyjne. Istniejąca sieć elektroenergetyczna będzie wykorzystywana w bardziej adekwatny sposób, co pozwoli na zwiększenie liczby obiektów możliwych do przyłączenia. W praktyce chodzi głównie o nowe moce wytwórcze w energetyce wiatrowej i słonecznej oraz moce przyłączeniowe dla magazynów energii. Dzięki wprowadzanym rozwiązaniom ma zmniejszyć się kolejka podmiotów ubiegających się o możliwość przyłączenia do sieci, dzięki temu łatwiej będzie uzyskać warunki przyłączenia, a sam proces przyłączenia będzie mógł zostać zrealizowany szybciej. To z kolei zwiększy pewności otrzymania warunków przyłączenia i przyłączenia do sieci w możliwie nieodległym terminie, dzięki czemu ogólne koszty dla inwestorów będą niższe.

Wejście w życie ustawy jest również niezbędne dla terminowej realizacji zobowiązań wynikających z Krajowego Planu Odbudowy (KPO). Wpisując się w realizację reformy zapisanej w KPO a dotyczącej wprowadzenia rozwiązań regulacyjnych dla przyspieszenia

integracji OZE z sieciami dystrybucyjnymi – reforma G1.2.2 Usuwanie barier dla integracji odnawialnych źródeł energii z sieciami elektroenergetycznymi, kamień milowy G14G.

Jednocześnie uchwalona nowelizacja stanowi element pakietu antyblackoutowego – proponowana ustawa zwiększa odporność Krajowego Systemu Elektroenergetycznego na zakłócenia, awarie i cyberataki, co jest odpowiedzią na ryzyko blackoutów w Europie.

Ustawa ma też na celu wdrożenia przepisów prawa europejskiego, tj. wdrożenie postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1711 z dnia 13 czerwca 2024 r. zmieniającej dyrektywy (UE) 2018/2001 i (UE) 2019/944 w odniesieniu do poprawy struktury unijnego rynku energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 2024/1711 z 26.06.2024), która zobowiązuje m. in. do zwiększenia elastyczności i transparentności procesu przyłączeniowego.

Ustawa przyczyni się również do zwiększenia transparentności funkcjonowania rynku energii elektrycznej poprzez zapewnienie stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1106 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 1227/2011 i (UE) 2019/942 w odniesieniu do poprawy ochrony Unii przed manipulacjami na hurtowym rynku energii (Dz. Urz. UE L 2024/1106 z 17.04.2024).

Ustawa ma wejść w życie co do zasady po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia za wyjątkiem części przepisów, które wchodzi w życie z dniem następujących po dniu ogłoszenia oraz części przepisów, które wejdą w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia (art. 38 ustawy).